

Anmeldelser

Den største nyhed på atlasfronten i mange år er udgivelsen af det britiske andengenerations-atlas. Det er bl.a. det første eksempel på en standardiseret kortlægning af fuglenes bestandstætheder. Mens en ny generation af atlasprojekter således er på vej (vi håber i al beskedenhed at blive de næste), så mangler en række europæiske lande stadigvæk at fuldføre deres første atlas. Men fire nyudgivelser viser, at det skrider fremad. Alle fem bøgers anmeldes her af Michael Grell.



The new atlas of breeding birds in Britain and Ireland: 1988-1991

D.W. Gibbons, J.B. Reid & R.A. Chapman. 520 sider, mere end 650 udbredelseskort, tæthedskort og ændringskort, talrige vignetter, indb. T & A D Poyser, London, 1993. Pris £ 40.

Selv om "the birds of the British Isles are one of the best studied groups of animals in the world" (s. 462), har udgivelsen af det andet britiske atlas været ventet med stor spænding. Årsagen er, at vi her for første gang ser udbredelseskort over ynglefuglenes tætheder baseret på standardiseret feltarbejde i atlaskvadrater. Med dette værk er der føjet en ny dimension til udforskningen af fuglenes udbredelsesmønstre og tætheder, og det vil i høj grad blive en inspirationskilde for resten af verden, ligesom den første britiske atlaskortlægning i 1968-72 blev det.

Resultatet er overbevisende flot! Der har heldigvis været råd til at kæle for næsten alle detaljer i dette epokegørende værk (ikke mindst takket være sponsorstøtte fra den britiske elindustri), og bogen lever helt op til de forventninger, man naturligt nok stiller til "ornitologiens supermagt" (i hvilke andre lande kan man f.eks. få hjælp til dækningen af særligt utilgængelige områder fra specialtrænede ornitologiske elitetropper i Royal Air Force?).

Det centrale i værket er artsgennemgangen med de nye udbredelseskort, hvor tæthederne angives med farver i en skala på 10 forskellige nuancer. Den fornemme illustrationsmåde fungerer glimrende, og det er slående hvor meget større informationsværdi disse tæthedskort har sammenlignet med de sædvanlige atlasprykkort. Musvågen har f.eks. sin absolut tætteste bestand i Sydvestengland, Wales og Cornwall, mens bestanden i Skotland/Nordvestengland er betydeligt tyndere. I det centrale, sydlige og østlige England mangler den helt, angive-

ligt pga. den forfølgelse, arten har været (er!) udsat for på de store godser her. Et andet godt eksempel er Tornirisk, der på atlasprykkortet ser ud til at være jævnt udbredt i hele England og Wales; tæthedskortet viser, at bestanden er koncentreret i et smalt bånd langs østkysten. Engpiber og Stenpikker er også knyttet til det åbne land, men de har et helt andet udbredelsesmæssigt tyngdepunkt, nemlig på de skotske, vestirske og nordengelske heder og enge, mens de kun opretholder tynde bestande i det mere kultiverede Øst- og Sydengland. For kolonirugende havfugle tjener det imidlertid ikke noget formål at vise tæthederne på farvekort, og man har derfor valgt at lade prikstørrelsen symbolisere antallet af par, i hovedsagen baseret på totaloptællinger i årene 1985-87.

En anden nyskabelse er de såkaldte ændringskort (*change maps*), der viser de ændringer der er sket siden den første kortlægning i 1968-72. Kvadrater med nye fund er vist med udfyldt prik, mens en tom bolle viser, at arten er forsvundet. Det giver et godt overblik over udviklingen, der desuden fremgår af en standardtabel over antallet af ynglefund (opdelt i mulige og sikre/sandsynlige fund) i de to atlasperioder samt den procentvise ændring mellem dem. Ikke uventet viser mange arter de samme tendenser, vi er vidne til herhjemme. Positivt er det, at Grågåsebestanden er forøget 2-3 gange, at Hvinandebestanden er vokset fra 11 til 95 par (1990), og at stort set alle rovfuglearter er gået frem (Fiskeørn og Duehøg begge med 580%, Rørhøg med 250%). På den kedelige side finder vi Hedeheggen, som er reduceret med næsten 40%. Engsnarren har ligeledes klaret sig rigtig dårligt med en bestandsreduktion på 75%, fra (i England) 2640 par i 1968-72 til 470 par i 1991. Vandriksen er reduceret med 35%, fordi drøning og afvanding stadigvæk reducerer artens habitat.

Hver art har fået tildelt et 4-spaltet oplag, hvor der ud over de allerede omtalte kort også vises et traditionelt at-



lasprikkort. Teksten er forfattet af en person med særligt kendskab til den pågældende art. Det sikrer, at alle oplysninger er helt up to date. Det er vanskeligt at finde kritikpunkter, men man kunne måske pege på manglen af transparente geografiske og klimatiske temakort, som kunne lægges over udbredelseskortene. Med det nye tyske atlas som et fint eksempel er det ellers noget, man stadig hyppigere ser vedlagt semikvantitative atlas.

Sidst i bogen findes en tabel over de aktuelle bestandsstørrelser. Et stort plus er nogle meget enkle oplysninger om hvordan og i hvilket år, bestanden er blevet optalt.

De indledende beskrivelser af projektets metoder og en gennemgang af materialets anvendelighed og skævheder er helt nødvendige i et værk som dette, men det er ofte tung læsning. Jeg synes imidlertid, at det i dette tilfælde er lykkedes at holde disse afsnit i et enkelt og letforståeligt sprog. Måske er jeg som medarbejder på vort eget atlas inhabil i denne vurdering, men jeg synes faktisk at selv disse afsnit har været spændende læsning. Jeg kan derfor kun slutte med en stor opfordring til at købe eller låne bogen. Der er stof til mange gode timer her!

Atlas der Verbreitung und Häufigkeit der Brutvögel Deutschlands

Goetz Reinwald. Schriftstenreihe des DDA 12. 264 sider, 237 udbredelseskort og 7 klima/landskabskort, indb. Dachverband Deutscher Avifaunisten, Bonn, 1993. Pris ikke oplyst.

Det nye tyske atlas udmærker sig selvfølgelig ved at være det første samlede atlas for det, der for ikke så mange år siden var to nationer. Herudover udmærker det sig ved at være et semikvantitativt atlas. Til forskel fra det nye engelske atlas bygger oplysningerne om arternes hyppigheder dog kun på et kvalificeret skøn over bestandstallet i hvert kvadrat, så der er en betydelig usikkerhed knyttet til det samlede bestandstal. En stor del af bogens indledning bruges derfor til at sandsynliggøre, at disse bestandsopgørelser er holdbare. På udbredelseskortene vises tætheden ved, at prikkens størrelse symboliserer antallet af ynglepar. Kvadratnettet er med 25 × 25 km noget grovmasket.

Teksten er koncentreret, så pladsen har kunnet begrænses til én side per art. Ud over kortene findes en kort omtale af artens globale udbredelse, det tyske udbredelsesmønster samt artens fredningsmæssige status. Indsat i hvert kort er en lille tabel, der viser antallet af kvadrater i hver størrelseskategori (antal par pr kvadrat) samt den samlede landsbestand.

Et godt supplement er et lille hæfte med en række gennemsigtige kort med klimatiske og geografiske oplysninger. Disse ark kan lægges over arternes udbredelseskort, så læseren selv kan vurdere sammenhængen mellem den pågældende faktor og udbredelsesmønsteret. Blandt de medtagne parametre findes højde over havet, juli-isotermer, middeltemperatur for januar og juli, middeldnedbør for januar og juli, tyngdepunktet for arter som Kirkeugle, Mosehornugle og Sortstrubet Bynkefugl findes i Vesttyskland. Endelig kan nævnes Hvidhalset Fluesnapper, der har en isoleret vesteuropæisk bestand på 13 000 par koncentreret i Sydtysskland.

Værket vil have interesse for danske fuglekiggere, som godt kunne tænke sig et bedre overblik over hvilke nye arter, vores hjemlige fuglefauna kan tænkes at blive beriget med (eller berøvet) i de kommende år. Et faktum er det i hvert fald, at de fleste af de nyindvandrede danske ynglefugle først har været en tur igennem et af de to – nu forenede – tysklunde. For tysklundsfarere og sønderjyder er bogen næsten obligatorisk læsning.

Atlas der Brutvögel Ostdeutschlands

Bernd Nicolai. Mecklenburg/Vorpommern, Brandenburg, Sachsen-Anhalt, Sachsen, Thüringen. 314 sider, 208 udbredelseskort og 20 tæthedskort. Gustav Fischer Verlag, Jena og Stuttgart, 1993. Pris DM 48.

Efter 10 års bearbejdning af data fra feltarbejdet, der fandt sted i 1978-82, er det østtyske atlas omsider på banen. Med udgivelsen af det samlede tyske atlas (nævnt ovenfor) kan bogen virke overflødig, men med en kvadratstørrelse på 126 km² er opløsningen noget finere end det fællestyske med 625 km² store felter.

Hovedindholdet er selvfølgelig udbredelseskortene, der er traditionelle atlasprikkort opdelt i sikre, sandsynlig og mulige ynglefund, ganske som i vores egen atlasbog (Dybbro 1976). Hele 220 arter er fundet ynglende, hvoraf de 198 betragtes som regelmæssige ynglefugle. Blandt de med danske øjne nærmest svimlende bestandstal kan følgende fremhæves: Sort Stork 80 par, Hvid

Stork 2900 par (88% af den samlede tyske bestand), Sort Glente 1400 par, Lille Skrikeørn 130 par, Lærkefalk 840 par, Vagtel 10 000 par, Trane 1200 par (mod 200 par i 1958), Sortterne 1150 par, Slørugle 3500 par, Vende-hals 10000 par, Blåhals 270 par, Høgesanger 4400 par, Gul-irisk 100000 par og Hortulan 7000 par. Blandt de kedelige historier er, at Ellekragen fra en bestand på 40 par i undersøgelsesperioden nu er uddød og kun optræder uregelmæssigt. Engsnarren havde i 1990 en bestand på 400 par, en tilbagegang fra 1000 par 1980, og Stortrappen er reduceret til 220 par (4100 par i 1940).

Med et gennemsnit på 111 arter pr kvadrat, og et maksimum på 159, er diversiteten blandt de højeste, der er registreret i Europa. Ikke så sært at vicepræsidenten for Naturschutzbunds Deutschlands i bogens forord glæder sig over den store artsrigdom, der nu kommer alle tyskere til gode. Glæden ledsages dog af en meget realistisk frygt for, om disse værdier også findes ved årtusindskiftet, når det vesttyske økonomiske mirakel har spredt sig til øst.

Arts gennemgangen er enkel og instruktiv, og dermed letforståelig også for folk med begrænset tysk-kundskaber. I øverste venstre hjørne af artskortet er indsat et lille europæisk udbredelseskort. Artsens rødliste-status angives med en stjernesignatur baseret på atlasundersøgelsen og den beregnede bestandsstørrelse. Den ultrakorte tekst omhandler kun status, udbredelse og bestandsudvikling (typisk 10-15 linier pr art).

Ved siden af udbredelseskortene findes en række værdifulde appendiks, bl.a. med udbredelseskort med skønnede bestandstætheder, bestandsopgørelser med usikkerhedsmargin, udviklingsindeks samt oplysninger om arternes eventuelle jagtbarhed.

Dette fine værk giver en god og grundig indføring i de østtyske arters aktuelle status, udbredelse og bestandsstørrelser. Positivt er det også, at man har husket det engelske resumé. For de mange danskere, som efter murens fald på egen hånd vil opleve Østtyskland som fugleland, er bogen en investering værd – også selv om der er udkommet et fællestysk atlas.

Atlas der Brutvögel Österreichs

M. Dvorak, A. Ranner & H.-M. Berg. Ergebnisse der Brutvogelkartierung 1981-85 der Österreichischen Gesellschaft für Vogelkunde. 527 sider, over 200 udbredelseskort samt en del tabeller, figurer og farvebilleder, indb. Bundesministerium für Umwelt, Jugend und Familie, Wien, 1993. Pris ikke opgivet.

Selv om Østrig hører til blandt de små europæiske lande (ca 2 gange Danmarks størrelse) har landet en stor variation af naturtyper, fra det alpine til lavlandssteppe og sumpområderne omkring Neusiedler Sø. Det er derfor ikke så mærkeligt, at artsrigdommen er stor. I atlasperioden 1981-85 blev 212 arter konstateret som sikkert ynglende (til sammenligning fandt vi herhjemme 189 arter i 1971-74), hvoraf 202 arter anses for regelmæssige ynglefugle. Havde det ikke været for Neusiedler Sø, ville det samlede artstal dog have været betydeligt lavere. Søen er

nemlig det eneste ynglested for en række sumpfugle og i øvrigt for flere arter, der hos os er udprægede kystarter (f.eks. Spidsand og Klyde).

I Østrig har man brugt en lidt skæv kvadratstørrelse (34,7 km²), fordi man har taget udgangspunkt i tilgængelige kortværk. Skønt det kun er knap 10 km² mere end de danske kvadrater, er det gennemsnitlige antal ynglefugle pr kvadrat (95-102) betydeligt over gennemsnittet herhjemme (65-70 arter i 1993).

Blandt de mest bemærkelsesværdige gode nyheder er Sort Stork, der fra en bestand på 37-56 par i 1981 er steget til 80-100 par i slutningen af 1980'erne. Helt anderledes går det desværre med den hvide. Selv om Østrig stadig (1987) fastholder en pæn bestand på 273 ynglepar, er der i overensstemmelse med de seneste årtiers generelle udvikling i Vesteuropa tale om et betydeligt fald fra 392 par i 1974.

Værket er helt traditionelt opbygget, med fuglenes udbredelse vist som sikkert, sandsynligt og muligt ynglende i 3 prikstørrelser svarede til f.eks. det danske atlas (Dybbro 1976). Hver art har fået et opslag (2 sider), hvoraf godt halvdelen er tekst, incl. en artsspecifik litteraturliste. Her dækkes global udbredelse, ynglebiotop, udbredelse i Østrig, bestandsstørrelse og kendte tætheder, historie samt trusler/status. Navnlig bestandstæthederne i forskellige naturtyper er så grundigt belyst, at man hen ad vejen bliver lidt træt af disse endeløse opremsninger.

I nogle indledende afsnit gives en grundig gennemgang af Østrig som fugleland, herunder geografi, klima, natur og landskabsforhold. Visse af disse oplysninger er medtaget på fire gennemsigtige kort til at lægge over artskortene: juli-isotermer, årsnedbør, skovtypernes udbredelse, og et geologisk kort. Endvidere er der detaljerede beskrivelser af hvilke arter, der er særligt knyttede til de forskellige østrigske naturtyper.

Alt i alt er der tale om et fint og læseværdigt første-generations-atlas med et indbydende layout. Atlasmetodisk bringer det ikke meget nyt, men for elskere og kendere af Østrig og dets fuglefauna er det ikke til at komme udenom.

Norsk fugleatlas

J.O. Gjershaug, P.G. Thingstad, S. Eldøy & S. Byrkjedal (red.). Hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge. 552 sider, 238 atlasprikkort, en del figurer og tabeller samt talrige vignetter, indb. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 1994. Pris Nkr. 450.

Der er god grund til at ønske vor søsterorganisation NOF tillykke med denne udgivelse, næsten 10 år efter feltarbejdets afslutning. Og måske er det fristende i den anledning at stikke lidt til svenskerne, som også har sat i hundredevis af feltornitologer på atlasarbejde, men hidtil uden et synligt resultat.

Stort land – mange arter. Norge strækker sig over flere breddegrader end noget andet europæisk land, og i atlasperioden 1977-86 blev 238 arter fundet ynglende. Heraf regnes 222 som regelmæssige ynglefugle. Artsrig-



dommen skyldes en kombination af de mange lav- og subarktiske arter, havfuglene og en række mere kontinentalt udbredte arter i landets sydøstlige del. Bogens udbredelseskort viser tydeligt, hvordan Oslo-området og Gudbrandsdalen danner spredningskorridor mod nord-vest for en række sydlige arter som Huldue, Bjergvipstjert, Nattergal, Græshoppesanger, Høgesanger, Kar mindompap og Hortulan. Blandt de grupper, som virkelig er talstærkt repræsenteret i Norge, er uglerne (10 arter), spætterne (7 arter) og mejserne (9 arter).

Nogle norske fuglebestande er påfaldende store, f.eks. 1500 par Havørne, 700-1000 par Kongeørne og 150-200 par Vandrefalke. Blandt de mere overraskende oplysninger er, at Agerhønen nu regnes for uddød i Norge, at Engsnarren trods tilbagegang stadig opretholder en bestand på små 100 par, at Høgesangeren optræder med 10-20 par, og at Lille Gråsisken nu også er indvandret til Syd norge med en anslået bestand på 100-500 par.

Man har valgt at lade 76 forskellige forfattere udarbejde teksten, hvilket er med til at gøre artsbeskrivelserne varierede og læseværdige. Dog er teksten nogle steder lidt for grundig; der er således eksempler på lange ud-

redninger om ynglebologien, oplysninger man lige så godt kan finde i andre værker.

Blandt de generelle afsnit er der især grund til at fremhæve en stor tabel over de vurderede bestande og udviklingstendenser for samtlige norske ynglefugle. Det skal dog bemærkes, at bestandsstørrelserne er skønnet af atlaskomiteens medlemmer. Frem for at overlade disse skøn til en snæver kreds på 3-4 personer burde man i større omfang have diskuteret dem med forfatterne til de enkelte arter. Som det er, kan man visse steder finde helt andre bestandstal i artsbeskrivelserne end i den samlede tabel, uden at der er redegjort for årsagerne til afvigelserne. Nogle eksempler: Urfugl 100 000-200 000 par (mod tekstens 200 000-400 000), Tjur 50 000-100 000 par (mod 100 000-200 000), Tredækker 5000-15 000 par (mod 1400), Kar mindompap 1000-1500 (mod 1000-2500).

Bogen afsluttes med en systematisk liste over samtlige de i Norge observerede fuglearter samt – mere brugbart – en omfattende litteraturliste.

Dette atlas udgør en milepæl i norsk ornitologi, og bogen må være et must for skandinaviensfarere.

Owls of the World

John A. Burton (red.). 208 sider, 101 farvefotos, 52 farvetegninger af John Rignall og 109 udbredelseskort i farver. Eurobook Limited, 1992. Pris ikke oplyst.

Næsten 20 år efter udgivelsen af første udgave er *Owls of the World* blevet revideret. Det var tiltrængt, for i de seneste årtier er der opdaget eller genopdaget flere uglearter: Long Whiskered Owl og Cloudforest Spotted Screech Owl blev fundet som nye arter i Peru i henholdsvis 1976 og i 1981. Hoy's Screech Owl blev opdaget i Argentina i 1987, mens Seychelles Owl blev genopdaget i 1959. Som en særlig kuriositet bringes det hidtil eneste billede, der er taget (i 1968) af Forest Little Owl. Arten, der ligner vor hjemlige Kirkeugle meget, har hjemsted i Indien, og er ellers kun kendt fra 6 skind fra før første verdenskrig.

Bogen er inddelt i 12 kapitler, fordelt på tre hovedafsnit. Første del er en generel introduktion med beskrivelser af ugler i sagn og overtro, fossile fund, og uglernes anatomi, hvorunder sanser og jagtmetoder naturligvis omtales. Anden del, der udgør 70% af bogen, er en traditionel artsgennemgang. I tredje del er der en tjekliste over alverdens uglearter, en ordforklaring og en liste over

de anvendte hovedværker. Dertil kommer en forfatterbiografi og et fyldigt indeks.

Owls of the World er spændende læsning og giver et godt indtryk af uglernes særlige tilpasninger. I omtalen af uglernes træk har Dværghornuglen forståeligt nok fået en særlig omtale, idet de østsibiriske Dværghornugler trækker helt til Etiopien – en strækning på 6-7000 km.

Redaktøren hævder at udbredelseskortene er up to date. Ikke desto mindre opdager man en del fejl, når man ser nærmere på Sydsandinavien: ifølge kortet findes Sløruglen i hele Skåne, selv om arten nu er uddød i Sverige; Stor Hornugles udbredelse i Sydsverige er ikke ajourført, og udbredelsesområderne i Nordtyskland og Danmark er ikke angivet; og Perleuglens bornholmske forekomst mangler ligeledes.

Bogen kan stærkt anbefales. Sammen med en række smukke illustrationer og udbredelseskort gør det omfattende indeks og tjeklisten bogen meget brugervenlig. Trods de nævnte kiksere i udbredelseskortene får den rejssende fuglekigger også et godt overblik over alverdens ugler. For de i Europa forekommende arter findes mere fyldestgørende beskrivelser dog i Mikkolos bog *Owls of Europe* (anm. i DOFT 78 s. 74, 1984).

Jørgen Terp Laursen

An annotated checklist to the birds of Greenland

David Boertmann. 63 sider, 1 kort, hft. Meddelelser om Grønland, Bioscience 38, 1994. Pris kr. 170.

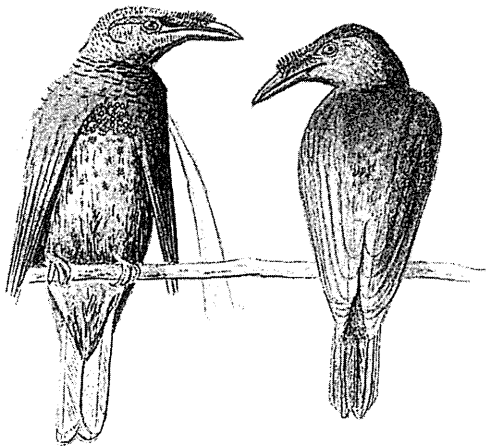
DOFT plejer ikke at bringe anmeldelser af afhandlinger i tidsskrifter, men har dog før gjort undtagelser, når det gjaldt *Meddelelser om Grønland*. Og i dette tilfælde er undtagelsen særdeles velbegrundet, idet en ny grønlandsk fugleliste – som lige så godt kunne være udsendt i bogform – er lidt af en begivenhed. En komplet liste er sidst udgivet i form af Finn Salomonsens *Fuglene på Grønland* (1967), og der er unægtelig sket noget i de mellemliggende år.

Den nærværende liste bygger i høj grad på Salomonsens forarbejde, idet ikke blot publikationerne, men også noter og korrespondance opbevaret på Zoologisk Museum har været tilgængeligt for forfatteren. Men David Boertmann har også kunnet trække på sit eget net af kontakter i Grønland og Danmark (og på sin egen ekspertise), og har desuden støvsuget en uhyggelig mængde trykt og "grå" litteratur for oplysninger, samt studeret de tilgængelige skind af grønlandske sjældenheder for at verificere – eller undertiden revidere – bestemmelsen.

Listen giver koncise oplysninger om forekomst, taxonomi, bestand og træk for alle de 235 arter, der er truffet i Grønland. Den nuværende viden om mange arter er stadigvæk sparsom, så visse oplysninger er nødvendigvis noget spekulative. Men på det eksisterende grundlag repræsenterer listen alt i alt det bedst opnåelige, og det er slet ikke så lidt. Man kan selvfølgelig godt finde visse fejl og mangler, f.eks. er omtalen af Mallemukkens farvefaser uklare og for Thule åbenbart forkert (ca 70% og ikke 99% hvide fugle); og de overvejende mørke Alm. Kjøver i det sydligste Grønland er forbigået. Og når farvefaser nu bliver omtalt, hvorfor så ikke den lige så påfaldende dimorfi hos Atlantisk Lomvie (ringlomvier)? Sproget trænger til en afpudsning, men det er nu et meget lille problem, da det meste af teksten er i telegramstil. Trykfejl forekommer, men ikke hyppigere end normalt (en har ramt titlen på forsiden, mens titelbladet heldigvis er gået fri). Fuglenavnene følger *British Birds* nye liste (1993), der nok kan berede læseren et par overraskelser; men hvis man tror på at den en dag bliver britisk standard, vil man også have forståelse for denne "fremtidssikring" af listen.

I sin fremtræden er listen ikke spændende, med en ikke alt for heldig typografi og kun en eneste illustration (et Grønlandskort). Men hensigten har givetvis været, at den skulle bruges snarere end læses, og til oplag er den fortrinlig: det, man søger, står der som regel, og det er let at finde. Fugleinteresserede grønlandsfarere vil gøre klogt i at skaffe sig et eksemplar i tide, da oplaget ikke er overvældende stort.

Kaj Kampp



The birds of CITES

Johannes Erritzøe. 201 sider, 77 farve- og 10 s/h-plancher, indb. The Lutterworth Press, Cambridge, 1993. Pris £ 30.

Ialt 1478 arter og underarter af fugle er omfattet af den internationale konvention om handel med truede arter (CITES) – til daglig kaldet Washington-konventionen. For disse arter gælder der særlige regler ved transport over grænserne, og toldere og andre embedsfolk kommer jævnligt ud for at skulle kontrollere sendinger af bl.a. fugle. For første gang foreligger der nu en samlet illustreret oversigt over alle fuglearterne på Washington-konventionens lister.

Den danske forfatter Johannes Erritzøe indleder sin bog med en kort omtale af de forskellige fuglefamilier. Derefter gennemgås alle konventionens arter systematisk. De mest truede, som er omfattet af de strengeste restriktioner (CITES Liste I), helliges størst opmærksomhed, mens mindre truede arter (Liste II) gennemgås mere overfladisk, og kun enkelte af dem er afbildet. I alt 406 arter og underarter har fået plads på farvetavlerne, der bærer lidt præg af at være tegnet efter skind i stedet for levende fugle. Bogen afsluttes med en omfattende litteraturliste samt konventionens fulde ordlyd.

Det er en udmærket idé at samle alle CITES-arterne i én bog, som forlaget oven i købet vil opdatere regelmæssigt ved udgivelse af rettelser- og tillægssider. Listerne ændres løbende i forbindelse med CITES parts-konferencer, som finder sted hvert andet år.

Bogen henvender sig især til myndigheder, som har behov for at identificere de forskellige CITES-arter ved landegrænserne, hvor embedsfolk på besigtigelse hidtil har været bebyrdet med adskillige felthåndbøger. Men da der ikke er ofret plads til en fyldestgørende beskrivelse af alle arter, har udgivelsen ikke helt overflødiggjort anden litteratur i denne sammenhæng.

Maj Munk